

SKJERMEN VISER:	I TIMEN:
	Introduser temaet og start med å se Barn og unge på nett - YouTube .
	I filmen her sa han at alt ville stoppet opp hvis internett sluttet å eksistere. Denne illustrasjonen her viser mange, men likevel bare noen få av de tingene som er koblet sammen gjennom internett. Pek og snakk litt om hva som er avhengig av internett for å virke, og hva som kan skje når koblinger ikke fungerer lenger. La elevene prøve å finne ut hvor mye av det de har rundt seg i hverdagen som er avhengig av nett for å virke. Lag gjerne en enkel oversikt.
	Når voksne snakker om barn og internett er dei ofte opptatt av slike ting som bildet her illustrerer. Altså de dumme tingene som kan skje barn som bruker internett. - Hva kan være dumt, farlig eller vondt for barn på internett? Få fram alt fra å bli utestengt, plaget, bli fristet eller lurt til å bruke penger, at noen kan lure deg til å gjøre ting som blir vondt eller vanskelig, og at barn kan oppleve at de blir tatt bilde av eller filmet mens de gjør noe flaut de ikke vil at andre skal se. Hva kan barn gjøre for å prøve å passe seg for vonde opplevelser på nett? La elevene gjerne snakke sammen om det de har lært for å passe seg på nett. Her bør dere få fram ting som: - Ikke del personlig informasjon – navn, adresse, telefonnummer eller skole. - Vær forsiktig med bilder og video – spør alltid før du deler noe av andre. - Snakk fint til andre på nett – det som er sårt i klasserommet er også sårt på skjerm. - Svar ikke på stygge meldinger – blokker eller gå ut av chatten. - Ikke snakk med ukjente på nett uten at en voksen vet om det. - Si fra til en voksen dersom noe kjennes rart, skummelt eller ubehagelig. - Ikke trykk på alt som dukker opp – reklame og spill kan prøve å lure deg. - Spør før du bruker penger i spill eller apper.
Her kan dere gjerne bruke opplegget Bruk Hue for lærere	
	Hvorfor er det så vanskelig å la være å bruke appene vi liker? – Lær om algoritmer Start med disse barna nederst som holder på med nettbrett. Kanskje holder de på med et spill eller ser på filmer som ikke koster noe å bruke. Likevel går det pil opp til pengene. Og fra pengene går det pil opp til han som eier appen. De aller fleste appene vi bruker er laget av noen fordi de vil tjene penger på oss, ikke for at vi skal ha det gøy. Hvordan får de til det når det er gratis å bruke dem? Om dere tidligere har snakket om dette kan elevene godt få se på bildet og prøve å forklare det for hverandre, men ellers vil de trolig trenge litt hjelp.

Hva gjør algoritmer?

Alle apper er designet med algoritmer for å passe på at mennesker bruker så mye tid som mulig på appene. For det er tiden vår, og oppmerksomheten vår, som gjør at de som lager appene tjener penger på dem.

Algoritmene er liksom som en slik robot som følger med på alt vi gjør, legger merke til hva vi liker og hva vi bruker mest tid på, og så finner de fram mer lignende innhold som de gir oss, for å sørge for å holde oss der. Og mens vi er der ser vi også ting som noen betaler for å vise oss. Reklame, kampanjer, influensere, eller andre som vil påvirke oss til å mene noe eller kjøpe noe. Derfor får vi mer og mer å se på eller gjøre på i appen vår.

- Kan elevene kjenne seg igjen i dette? Hvem har opplevd at det er vanskelig å slå av favorittappen fordi det hele tiden kommer enda mer som ser gøy ut?

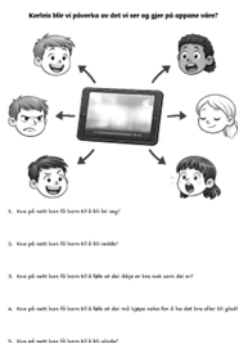
Hvordan blir vi påvirket av innholdet vi ser?

Snakk først med elevene og prøv å komme på mange ting barn gjør på apper på nettet (for eksempel se gaming-videoer, sende meldinger, se humorvideoer, dansevideoer, tegne-tutorials, dyrevideoer, se folk åpne pakker, spille spill) og lag en liste over ting elevene i denne klassen gjør på apper.

Del inn i grupper og gi dem arket med gruppeoppgaven. La dem jobbe med denne litt. Elevene vil trolig komme på mange eksempler selv, men noen vil kanskje trenge litt hjelp. Det vil også være slik at noen nettaktiviteter vil få noen til å le, andre til å bli redde, og andre til å føle at de ikke er bra nok. Så det er ikke appen (f.eks. YouTube i seg selv) som skaper følelsene, men det konkrete innholdet i kombinasjon med personen som tar imot.

Gå gjennom sammen og finn ut om det er noen nettaktiviteter som ser ut til å føre til mer glede og gode følelser enn andre.

Er det nettaktiviteter barn helst bør unngå fordi de gir følelsen av å ikke være bra nok som man er?

Om dere har mer tid kan elevene gjerne få tegne sirkelen for hvordan noen tjener penger på favorittappen deres. Hvem tror de har funnet på den, hvem har laget den, hvem bruker appen mest, hva gjør algoritmene der, hvem reklamerer der og hvem tjener penger på at de bruker den?

Avslutt gjerne timen med å spørre elevene hva de har lært om nettet denne timen, og hva de vil prøve å huske etterpå.